

Din student în angajat: se poate schimba permisul de ședere pentru studii în permis de muncă?

Un student străin vine în România cu viză de studii. După primul an descoperă că taxele sunt mari, examenele grele și banii nu ajung. Un prieten îi spune că ar putea „să-și schimbe permisul pe muncă” și să lucreze cu normă întreagă. Alții au venit de la început cu gândul că viza de studii e doar o ușă spre Europa. Toți ajung la aceeași întrebare: **pot să-mi transform permisul de ședere pentru studii în permis de muncă?**

Răspunsul scurt: **nu se poate la cerere, oricând. Se poate doar după ce îți termini studiile.** Ghidul de mai jos explică de ce legea leagă șederea de scopul vizei, care este singura excepție, ce ai voie să lucrezi ca student și ce se întâmplă dacă abandonezi facultatea.

Pe scurt

- Permisul de ședere pentru studii **nu se convertește** în permis de muncă. Dreptul de ședere este legat de **scopul vizei** cu care ai intrat în România.
- **Excepția:** după **finalizarea studiilor**, fostul student poate trece pe ședere în scop de muncă direct din România, **fără o viză nouă**, pe baza cererii unice depuse de angajator.
- **În timpul studiilor** poți lucra legal, dar numai cu contract **cu timp parțial, de cel mult 6 ore pe zi**.
- Cine **abandonează** facultatea pierde temeiul șederii. Calea legală spre muncă este atunci o **viză nouă de muncă (D/AM)**, cerută din țara de origine.

De ce contează scopul vizei

România nu dă o viză de lungă ședere „generală”. Fiecare viză de lungă ședere are un **scop**, marcat printr-un simbol (art. 20 și art. 24 din OUG nr. 194/2002):

- **D/SD** pentru studii;
- **D/AM** pentru angajare în muncă;
- **D/VF** pentru reîntregirea familiei și altele.

Fiecare scop are **condițiile lui**. Pentru viza de studii se verifică scrisoarea de acceptare la studii, taxele plătite și mijloacele de întreținere. Pentru viza de muncă, verificarea se face înainte de plecare, prin angajator: angajatorul este înregistrat și, după caz, autorizat în platforma WorkinRomania, ocupația și salariul sunt verificate, iar pentru lucrătorii din majoritatea țărilor cererea trece printr-o agenție de plasare autorizată.

Permisul de ședere primit în România **prelungeste dreptul dat de viză, pentru același scop**. Legea îi obligă pe străini să respecte scopul pentru care li s-a acordat dreptul de a intra și de a rămâne în România (art. 4 alin. 4 din OUG nr. 194/2002).

De ce nu se poate „schimba pe muncă” oricând

Dacă permisul de studii ar putea fi schimbat pe muncă la simpla cerere, viza de studii ar deveni o scurtătură: cineva ar intra ca student și ar ocoli toate verificările făcute pentru lucrători, adică angajatorul autorizat, agenția, ocupația, numărul de lucrători aprobat. Tocmai de aceea legea ține cele două scopuri separate. Viza de studii se dă pentru a învăța, nu pentru a intra pe piața muncii pe o ușă laterală.

Faptul că studiile sunt grele sau taxele sunt mari **nu este un motiv legal** pentru schimbarea scopului. Acestea sunt situații personale, iar legea nu prevede o excepție pentru ele.

Excepția: după ce termini studiile

Legea face o singură excepție clară. Art. 56 din OUG nr. 194/2002, în forma modificată prin OUG nr. 32/2026, enumeră străinii care pot obține dreptul de ședere în scop de muncă **fără să mai ceară o viză de lungă ședere pentru angajare**. Printre ei sunt **titularii unui drept de ședere pentru studii care cer prelungirea în scop de muncă după finalizarea studiilor**.

Motivul excepției este că studentul și-a **îndeplinit scopul** pentru care a venit. A învățat în România, cunoaște țara și limba, are o diplomă românească. Statul are interes să păstreze absolventul, nu să-l trimită acasă pentru o viză nouă.

Cum se face trecerea:

1. **Termini studiile** și obții documentul care dovedește finalizarea lor (diploma sau adeverința de absolvire).
2. **Găsești un angajator** dispus să te angajeze cu **contract individual de muncă cu normă întreagă**, cu salariu cel puțin la nivelul salariului minim brut pe țară.
3. **Angajatorul depune cererea unică** în platforma WorkinRomania, pentru prelungirea dreptului tău de ședere în scop de muncă. Lucrătorul nu poate depune singur această cerere.
4. **Cererea se depune cât timp ai drept de ședere valabil**. Nu lăsa permisul de studii să expire.

Dacă ai nevoie de timp după absolvire, dreptul de ședere pentru studii **se poate prelungi cu cel mult 90 de zile după absolvire**, pentru definitivarea situației universitare și avizarea documentelor de studii (art. 58 alin. 3 din OUG nr. 194/2002). Este perioada în care îți poți căuta angajatorul.

Pentru angajator există și un avantaj: OUG nr. 32/2026 scutește străinii cu drept de ședere pentru studii de la plafonul raportat la numărul mediu de salariați, aplicat altor angajări de străini.

În timpul studiilor: munca part-time

Nu trebuie să aștepti absolvirea ca să câștigi bani legal. Străinii cu drept de ședere pentru studii **pot fi angajați în România numai cu contract individual de muncă cu timp**

parțial, de cel mult 6 ore pe zi (OUG nr. 32/2026). Pentru asta:

- **nu este nevoie** de cerere unică în WorkinRomania și nici de viză nouă;
- angajatorul încheie contractul **cu timp parțial** și îl înregistrează în REGES-ONLINE;
- angajatorul comunică la IGI orice modificare sau încetare a contractului, în termen de **5 zile lucrătoare**.

Munca cu normă întreagă sau peste 6 ore pe zi **încalcă regulile dreptului de ședere pentru studii**. Pentru student, riscul este pierderea permisului. Pentru angajator, este angajarea ilegală a unui străin.

Ce se întâmplă dacă abandonezi studiile

Exmatricularea sau retragerea de la studii înseamnă că **scopul șederii a încetat**.

Consecințele sunt în lanț:

- **Nu mai intri în excepția de la art. 56**, pentru că ea cere studii finalizate, nu studii întrerupte.
- **IGI poate revoca dreptul de ședere** atunci când constată că străinul nu mai îndeplinește condițiile sau nu mai respectă scopul pentru care i-a fost acordat acest drept. Revocarea se comunică prin **decizie de returnare**.
- Cine rămâne în România după revocare sau după expirarea permisului este în **ședere ilegală**, cu risc de **interdicție de intrare**.

Consecința pentru viitor

Mulți nu se gândesc la acest pas. Străinul care **a încălcat anterior, nejustificat, scopul declarat la obținerea vizei** poate fi refuzat la intrarea în România (art. 8 alin. 2 lit. b¹ din OUG nr. 194/2002). Viza de lungă ședere se refuză și atunci când există motive să se considere că este cerută pentru migrare ilegală (art. 27 din OUG nr. 194/2002). Iar o interdicție de intrare se introduce în Sistemul de Informații Schengen și închide accesul **în toate statele Schengen**, nu doar în România.

Cu alte cuvinte, **viza de studii folosită „doar ca să intru în Europa” poate închide ușa spre Europa** tocmai când vrei să revii legal, ca lucrător.

Un detaliu des înțeles greșit: permisul de ședere românesc permite călătoria în alte state Schengen pentru cel mult 90 de zile într-o perioadă de 180 de zile, **dar nu dă drept de muncă în alt stat**.

Ce opțiuni legale ai

Situația ta	Poți trece pe muncă?	Ce faci
Ești student și vrei bani acum	Doar part-time	Contract cu timp parțial, cel mult 6 ore pe zi, fără WorkinRomania

Situația ta	Poți trece pe muncă?	Ce faci
Ai terminat studiile	Da, fără viză nouă	Angajatorul depune cererea unică în WorkinRomania cât timp ai drept de ședere valabil
Studiile sunt prea grele, dar vrei să rămâi student	Nu, dar poți schimba specializarea	Schimbarea profilului de studiu este permisă, dacă nu depășești durata totală prevăzută pentru studiile inițiale
Ai abandonat sau vrei să abandonezi	Nu din România	Te întorci în țara de origine, angajatorul depune cererea unică, iar tu ceri viza D/AM la ambasada sau consulatul României

Pe ultima rută, viza de muncă depinde de cetățenie:

- **D/AM1** pentru cetățenii Republicii Moldova, Ucrainei și Serbiei și pentru lucrătorii înalt calificați. Angajatorul înregistrat în WorkinRomania depune singur cererea unică.
- **D/AM2** pentru cetățenii celorlalte țări. Cererea unică trece printr-un angajator autorizat sau printr-o agenție de plasare autorizată.

Ce verifică angajatorul înainte să angajeze un student străin

- **Student în curs de studii:** permis de ședere pentru studii valabil, dovada că este înscris la studii (adeverință de student), contract **cu timp parțial de cel mult 6 ore pe zi**, înregistrare în REGES-ONLINE, comunicare la IGI în 5 zile lucrătoare la orice modificare.
- **Absolvent:** diploma sau adeverința de absolvire și permisul de ședere încă valabil. Angajatorul depune cererea unică în WorkinRomania pentru prelungirea șederii în scop de muncă, fără viză nouă.
- **Fost student care a abandonat:** nu are drept de muncă pe permisul de studii. Angajarea lui ar fi ilegală. Singura cale este viza D/AM, cu lucrătorul plecat în țara de origine.

Temei legal

- OUG nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România: art. 4 alin. (4), art. 8 alin. (2) lit. b¹), art. 20, art. 24, art. 27, art. 56, art. 58 alin. (3).
- OUG nr. 32/2026 privind încadrarea în muncă a străinilor: munca studenților cu timp parțial, de cel mult 6 ore pe zi; excepția de la plafon pentru străinii cu drept de ședere pentru studii.